

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

02 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2020, în cauza penală în privința lui

Gudumac Ecaterina xxxxx, născută la xxxxx, originară din xxxxx, xxxxx, domiciliată în xxxxx.

Termenul de examinare:

Prima instanță: 18.10.2017 – 20.04.2018;

Instanța de apel: 07.06.2018 – 17.12.2018;

Instanța de recurs: 11.03.2019 – 16.04.2019;

Instanța de apel: 12.06.2019 – 20.02.2020;

Instanța de recurs: 19.06.2020 – 02.12.2020.

A C O N S T A T A T

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 20 aprilie 2018, Gudumac Ecaterina a fost achitată de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. Potrivit rechizitoriului, Gudumac Ecaterina a fost învinuită în aceea că la 29 august 2017, aproximativ ora 20:40, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se în apartamentul nr. xxxxx, din blocul locativ din str. xxxxx, de unde, pe ascuns, a sustras o brățară din aur de 5 g, în valoare de 2 300 lei, care aparține cet. Samson Valentina, și cu bunul sustras a părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i părții vătămate o daună în proporții considerabile.

Acțiunile lui Gudumac Ecaterina, au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane cu cauzare de daune în proporții considerabile.*

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Gudumac Ecaterina să fie recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, cu aplicarea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 650 unități convenționale.

3.1. În motivarea apelului a indicat, că prima instanță nu a analizat sub toate aspectele circumstanțele cauzei și a apreciat greșit probele administrate.

Procurorul, a menționat că probatoriul administrat demonstrează că a avut loc fapta de sustragere a brățării, ținând cont că lipsa brățării a fost constatată chiar în acea seară de către partea vătămată, după plecarea lui Gudumac Ecaterina.

De asemenea, consideră că nu poate fi reținut faptul că brățara ar fi căzut de pe mâna copilului, deoarece martorul Stratulat Angela a declarat că brățara era strânsă pe mână, iar lacătul se deschidea greu, or, dacă aceasta ar fi căzut prin casă, brățara ar fi fost găsită de către partea vătămată.

A precizat că infracțiunea de sustragere a fost săvârșită de către Gudumac Ecaterina, din motiv că doar aceasta s-a aflat în apartament cu copilul minor, iar după ce a venit Samson Valentina din curte, inculpata a plecat, și ulterior s-a constatat faptul că brățara a dispărut. Fiind telefonată în aceeași seară de către Samson Valentina, inculpata nu a răspuns, fapt care a condiționat depunerea plângerii.

Prin urmare, a susținut că potrivit procesului-verbal de confruntare între partea vătămată Samson Valentina și Gudumac Ecaterina din 11 septembrie 2017, se atestă că partea vătămată și-a menținut declarațiile date anterior, însă inculpata nu și-a recunoscut vina.

Astfel, probatoriul administrat la faza urmăririi penale și cercetat în cadrul instanței de judecată, demonstrează cu certitudine comiterea faptei de sustragere a brățării, întrucât partea vătămată, precum și martorul confirmă existența acesteia la 29 august 2017, inclusiv și faptul că brățara s-a aflat pe mâna copilului.

A conchis acuzarea, că vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii incriminate, a fost dovedită integral, prin probele pertinente și concludente cercetate în ședința de judecată, însă acestea nu au fost apreciate corect în coroborare cu celelalte probe.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2018, a fost admis apelul declarat, casată sentința primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Gudumac Ecaterina a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 655 unități convenționale, echivalentul a 32 750 lei.

A fost dispusă încasarea din contul lui Gudumac Ecaterina în beneficiul părții vătămate Samson Valentina, prejudiciul material în sumă de 2 300 lei.

4.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a constatat, că

inculpata Gudumac Ecaterina, la 29 august 2017, aproximativ ora 20:40, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se în apartamentul nr. xxxxx, din str. xxxxx, pe ascuns, a sustras o brățară din aur de 5 g, în valoare de 2 300 lei, care aparține lui Samson Valentina, și cu bunul sustras a părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzând părții vătămate o daună în proporții considerabile.

Instanța de apel a reținut că vina inculpatei este dovedită prin probele administrate, iar concluzia primei instanțe precum că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, este neîntemeiată, astfel fiind constatată existența faptei prejudiciabile și legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

În opinia instanței de apel, este eronată concluzia primei instanțe potrivit căreia învinuirea înaintată lui Gudumac Ecaterina, se bazează pe presupunerile părții vătămate, astfel că acțiunile inculpatei se încadrează în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Instanța de apel a menționat, că corijarea și reeducarea inculpatei este posibilă prin aplicarea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 655 unități convenționale, considerând că este o pedeapsă echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, care va atinge scopul legii penale.

Reținând prevederile art. 219, 220 alin. (1)-(3), 221 alin. (1), (2), 387 Cod de procedură penală, și art. 1398 alin. (1) Cod civil, instanța de apel a conchis că prejudiciul material în sumă de 2 300 lei, cauzat prin infracțiune părții vătămate, urmează a fi încasat din contul inculpatei Gudumac Ecaterina.

5. Avocatul Hamureac Oxana, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii primei instanțe.

5.1. În argumentarea recursului a menționat, că condamnarea inculpatei este neîntemeiată și eronată, iar argumentele expuse în decizia instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

A indicat, că la caz, nu au fost prezentate careva probe noi, fiind dată o apreciere eronată probelor examinate în prima instanță. Astfel, decizia instanței de apel, se bazează doar pe declarațiile părții vătămate care a presupus că brățara a fost sustrasă de către inculpată, or, declarațiile martorului Stratulat Angela, nu au relevanță, din motiv că aceasta nu a fost martor ocular al faptului de sustragere.

Învinuirea incriminată inculpatei se bazează doar pe presupunerile părții vătămate, declarații care nu se confirmă prin careva probe directe și certe.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 16 aprilie 2019, a fost admis recursul ordinar declarat, casată decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de recurs a reținut, că prima instanță a constatat neclar și divergent, în descriptivul sentinței, diverse

motive de achitare, care se exclud reciproc, cum ar fi că: *„probele administrate nu demonstrează nici vinovăția inculpatei în comiterea faptei incriminate și nici existența infracțiunii... , concluziile despre vinovăția persoanei de comiterea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri”*, iar în dispozitiv s-a contrazis dispunând că inculpata este achitată din motiv că: *„nu s-a constatat existența faptei infracțiunii”*.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii.

Instanța de recurs a precizat, că instanța de apel nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele administrate în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv în coroborare cu normele de procedură penală care vizează natura juridică a acestor probe, cât și în raport cu circumstanțele concrete în fapt și în drept invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins versiunile și probele apărării.

De asemenea, nu a apreciat în nici un mod, în special în coroborare cu limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, cât și cu relatările inculpatei, divergențele vădite din declarațiile părții vătămate, privind timpul, modul și circumstanțele concrete în care a descoperit lipsa bunului pretins a fi sustras, timpul și modul în care a discutat cu inculpata despre acest fapt, neindicând clar și argumentat care din declarațiile concrete ale părții vătămate au fost respinse și care au fost puse la baza hotărârii de condamnare a inculpatei.

Or, contradictorialitatea declarațiilor părții vătămate, neînălăturată de instanță în condițiile legii procesual-penale, generează dubii și presupuneri, care nu pot întemeia concluzia despre vinovăția inculpatei, urmând a fi interpretate în favoarea ultimei.

Instanța de recurs a conchis, că împrejurările expuse atestă că prima instanță și instanța de apel, nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2020, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută fără modificări sentința primei instanțe.

7.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat, că prima instanță a analizat obiectiv cumulul de probe, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării acestora, și just a adoptat o sentință de achitare în privința inculpatei Gudumac Ecaterina, învinuită de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

La adoptarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat, că inculpata Gudumac Ecaterina, urmează

a fi achitată din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, împrejurări care au fost elucidate și constatate din totalitatea de probe acumulate la dosar, fiind corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a menționat, că prima instanță a examinat cauza multilateral, sub toate aspectele și în baza tuturor probelor administrate, justificat concluzionând că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, inculpata fiind achitată.

Cu referire la învinuirea înaintată inculpatei Gudumac Ecaterina, instanța de apel a reținut, că motivele invocate de către acuzare în apelul declarat, precum că la adoptarea sentinței, prima instanță incorect a apreciat probele administrate în cadrul urmăririi penale, nu pot fi reținute, din considerentul că careva probe concludente ce ar confirma vinovăția inculpatei sau ar combate poziția acesteia, acuzarea nu a prezentat, astfel prima instanță corect a reținut că nu există careva probe ce ar confirma sustragerea pe ascuns a brățării de pe mâna copilului minor.

Instanța de apel a conchis, că învinuirea incriminată inculpatei se bazează exclusiv pe declarațiile părții vătămate Samson Valentina, care sunt neclare și se contrazic.

Totodată, instanța de apel a precizat că la materialele cauzei lipsesc descifrările telefonice a numerelor de telefon care aparțin atât părții vătămate, precum și inculpatei, pentru clarificarea acestor contraziceri, astfel se constată că urmărirea penală a fost efectuată superficial, or, învinuirea înaintată inculpatei Gudumac Ecaterina, precum că a sustras de la fiica mai mică a părții vătămate Samson Valentina, brățara din aur, în valoare de 2 300 lei, prin ce i-a cauzat ultimei daune în proporții considerabile, nu a fost constatată, iar prima instanță corect a statuat că în speță nu se atestă comiterea unei infracțiuni de furt, or, potrivit art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

Astfel, instanța de apel a concluzionat, că nu au fost prezentate probe pertinente, concludente, utile și veridice care ar fi dovedit vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii incriminate, aceasta fiind bazată pe presupuneri care nu pot sta la baza adoptării unei sentințe de condamnare, iar toate dubiile neînlăturate în condițiile legii, urmează a fi interpretate în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului. Nu există careva probe ce ar confirma sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, ce ar proba declarațiile părții vătămate Samson Valentina.

8. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală,

contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia și trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

8.1. În argumentarea recursului menționează, că instanța de apel nu a examinat argumentele invocate în apel, referitor la achitarea inculpatei Gudumac Ecaterina, preluând constatările primei instanțe și nu a ținut cont de recomandările Hotărârii Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12 decembrie 2005, or, la o nouă rejudecare instanța de apel, are ca obiect de reexaminare acele dispoziții din hotărâre, care au fost greșit soluționate.

Indică, că la reexaminarea cauzei, instanța de apel a omis indicațiile prescrise în decizia instanței de recurs, prin care s-a specificat că la o nouă rejudecare, instanța de apel urmează să acorde deplină eficiență prevederilor art. 394 alin. (1) pct. 2), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

Consideră acuzarea, că instanța de apel urma să motiveze necesitatea menținerii achitării inculpatei Gudumac Ecaterina, or, această abordare de drept procesul, nu putea fi invocată declarativ și expusă vag, în contextul în care potrivit art. 6 alin. (1) CEDO, instanțele de judecată, la examinarea cauzei, au obligația de a-și motiva hotărârile.

Susține, că în instanța de apel, a fost audiată partea vătămată Samson Valentina, care și-a reiterat poziția și a specificat timpul și circumstanțele concrete în care a depistat lipsa bunului sustras și modul în care a discutat cu inculpata Gudumac Ecaterina despre acest fapt.

În opinia acuzării, instanța de apel eronat a reținut contradictorialitatea declarațiilor părții vătămate Samson Valentina, privind timpul când aceasta a constatat lipsa bunului și subiectul discuțiilor ulterior purtate dintre aceasta și inculpata Gudumac Ecaterina.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Din conținutul recursului declarat în cauză se constată că recurentul nu este de acord cu soluția instanței de apel prin care a fost menținută sentința primei instanțe de achitare a inculpatei Gudumac Ecaterina de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Însă, în raport cu alegațiile recurentului invocate în cererea de recurs,

Colegiul penal constată că instanța de apel a adoptat o decizie legală și întemeiată, care corespunde tuturor exigențelor legislației procesual penale.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, Colegiul penal constată, că astfel de erori de drept, nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și hotărârea adoptată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Totodată, conform prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal apreciază ca declarative argumentele acuzării prin care se invocă faptul, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, aceasta deoarece în conținutul recursului nu au fost descrise care anume din motivele apelului nu au fost luate în considerație la judecarea cauzei.

Tot aici, Colegiul penal ține să menționeze, că motivarea unei hotărâri reprezintă un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat în speță.

Instanța de recurs menționează că recursul acuzării nici nu este motivat sub aspectul erorilor de drept invocate, iar majoritatea argumentelor recurentului constituie un dezacord cu aprecierea de către instanțele de fond a probelor, fără a ține cont de faptul că reaprecierea probelor nu poate constitui temei de recurs în sensul art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Totodată, procurorul consideră că instanța de apel, a adoptat o soluție

insuficient motivată și neclară, aceasta preluând constatările și motivele primei instanțe, însă Colegiul penal relevă că nu s-a stabilit presupusa eroare de drept invocată de către procuror.

Astfel, din conținutul deciziei recurate rezultă în mod clar raționamentele care au fundamentat soluția instanței de apel prin care a fost menținută sentința primei instanțe de achitare a inculpatei Gudumac Ecaterina de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Colegiul penal conchide, că instanța de apel corect a reținut că la materialele cauzei nu au fost administrate probe pertinente, concludente, utile și veridice care ar demonstra vinovăția inculpatei Gudumac Ecaterina în comiterea infracțiunii incriminate, care să confirme sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane de către aceasta, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, învinuirea fiind bazată pe presupuneri care nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare, iar toate dubiile urmează a fi interpretate în favoarea inculpatei.

Așadar, Colegiul penal apreciază ca fiind neîntemeiate argumentele acuzării referitor la existența erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel, nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, urmând a fi dispusă inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

10. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2020, în cauza penală în privința lui **Gudumac Ecaterina xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată, pronunțată la **18 ianuarie 2021.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie